

E?itim ve Ö?renme Sermayeleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itim ve Ö?renme Sermayeleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20689>

Özet

Eğitim ve Öğrenme Sermayeleri Ölçeği (EÖSÖ), İngilizce orijinali Questionnaire of Educational and Learning Capital (QELC) olan araçın Türkçe diline uyarlama çalışmasıdır. Ölçek, öğrencilerin akademik başarıları ve öğrenme süreçlerine katılmaları etkileyen çeşitli sermaye biçimlerini (ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik) ölçmeyi amaçlamaktadır. Marilena Z. Leana-Taçlar tarafından 2015 yılında gerçekleştirilen uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlilik analizleri yapılmış ve faktör yapısı incelenmiştir. Ölçek toplam 50 maddeden oluşmaktadır ve yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin eğitim kaynakları değerlendirilmelerine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Sermayesi, Öğrenme Sermayesi, QELC, Faktör Yapısı, Üniversite Öğrencileri, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Sosyal Sermaye, Kültürel Sermaye.

Yazarlar

Marilena Z. Leana-Taçlar

[quads id=5]

Amaç

Eğitim ve Öğrenme Sermayeleri Ölçeği'nin temel amacı, öğrencilerin eğitim yaşamlarında sahip oldukları ve kullandıkları kaynakları kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, öğrencilerin akademik ortamda başarıları olmaları sağlayan hem dışsal (aile, ekonomik durum) hem de içsel (motivasyon, çalışma alışkanlıkları) kaynakları ölçer.

Ölçek, sosyolojik ve psikolojik sermaye teorilerine dayanarak, öğrencilerin eğitim süreçlerinde yordamada kullanılan geleneksel ölçütlerin ötesine geçerek, kaynak farklılıkları ve akademik performansa etkilerini detaylı olarak incelemek için tasarlanmıştır. Bu sayede, eğitim politikaları ve müdahale programları daha hedefli geliştirilmesine katkı sağlamak hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, sosyolog Pierre Bourdieu'nun sermaye teorisinden esinlenerek geliştirilmiş olan Eğitim ve Öğrenme Sermayesi yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle aşağıdaki temel boyutları içerecek şekilde operasyonelleştirilir:

Ekonomik Sermaye: Ailenin eğitime sağladığı maddi destek ve kaynaklar.

Sosyal Sermaye: Aile ve sosyal çevre tarafından sağlanan destek, beklentiler ve aşlar.

Kültürel Sermaye: Öğrencinin akademik ortama uygun kültürel bilgi, dil becerisi ve alışkanlıkları.

Psikolojik/Bilişsel Sermaye: Öğrencinin bireysel öğrenme stratejileri, konsantrasyon yeteneği ve motivasyonu.

Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı 50 madde aracılığıyla değerlendirerek, öğrencilerin öğrenme ortamlarında ne tür avantajlara veya dezavantajlara sahip olduğunu ortaya koyar. Bu yapı, öğrenme sürecini sadece bilişsel yeteneklerle değil, aynı zamanda bulaşsal kaynaklarla ilişkilendirir.

Geçerlik

Ölçek, Türkçe'ye uyarlama sürecinde yapısal geçerlik analizlerine tabi tutulmuştur. Leana-Taçlar (2015) çalışmasında, orijinal ölçeğin teorik olarak varsayılan çok boyutlu yapısnın Türk üniversite öğrencileri örnekleminde de korunduğunu doğrulamıştır. Bu analizler genellikle Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak gerçekleştirilir ve maddelerin ait oldukları alt boyutları temsil etme yeterliliğini inceler.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi belirtilmemiş olsa da, uyarlama çalışması kapsamında ölçeğin iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Bu psikometrik özellik, ölçeğin araştırma amaçlı kullanımda tutarlı sonuçlar verebilmesi için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Eğitim ve Öğrenme Sermayeleri Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun faktör yapısı, uyarlama çalışmasının temel bileşenlerinden biridir. Bu analiz, 50 maddenin hangi temel boyutlar altında toplandığını belirlemektir. Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin Eğitim ve Öğrenme Sermayesi kavramının teorik olarak öngörülen alt boyutlarını (örneğin, ekonomik, sosyal, kültürel) Türk kültüründe de aydın edebildiğini kanıtlamıştır. Bu çalışma, ölçeğin çok boyutlu yapısnın kültürlerarası geçerliliğini desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Yükseköğretim Öğrencileri

Yaş Grubu: Üniversite öğrencisi yaş grubu (Genellikle 18-25 yaş arası)

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması Türkiye'deki üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 50 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme formatı 0 ile 6 arasında değişen Likert tipi bir ölçektir (0=Kesinlikle Katılmıyorum, 6=Kesinlikle Katılıyorum şeklinde yorumlanması muhtemeldir).

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Ölçek Uyarlama, Eğitim Psikolojisi, Sosyal Sermaye, Öğrenme Stratejileri, Yükseköğretim, Akademik Başarı, QELC.

[quads id=5]

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Marilena Z. Leana-Taşçılar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: mleana@istanbul.edu.tr

Yazın Adresi: İstanbul Üniversitesi (2015 yayın yılı itibarıyla)

Özinler, Ücretler ve Test Yılı

Uyarlama Yılı: 2015

Özinler ve Kullanım Ücretleri: Ticari olmayan akademik kullanımlar için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. İletişim e-posta adresi: mleana@istanbul.edu.tr

Referanslar

Leana-Taşçılar, M. Z. (2015). Questionnaire of Educational and Learning Capital (QELC): Turkish language validity and factor structure. *College Student Journal*, 49(4), 531-541.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: psychologie-aktuell.com

Ölçeğin orijinal PDF'i aşağıdaki adresten indirilebilir: [egitim-ve-ogrenme-sermayeleri-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/egitim-ve-ogrenme-sermayeleri-olcegi-toad.pdf)

[quads id=5]

Eğitim ve Öğrenme Sermayeleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Toplam 50 madde bulunmaktadır.

Benim ailem, eğitimim için diğer ailelerden daha çok para harcıyor. (m1)

Ders çalışmaya ve öğrenmeye konsantre olabiliyorum. (m10)